

Boccaccio: Dekameron

MESE ÉS NOVELLA?

1. Boccaccio **DEKAMERON** című kötete a későbbi korok alkotóira több szempontból is hatással volt. Egyrészt az általa lejegyzett témák és hősök több műben is feltűnnek, például Chaucer **CANTERBURY MESÉK** című 21 történetet tartalmazó gyűjteményében is. Másrészt a füzérszerű szerkezet a mai napig jelen van az irodalomban: Navarrai Margit 1542-es **HEPTAMERON**-ja, Matteo Bandello **HŰSÉG, ASSZONY A NEVED** című 1554-es novellagyűjteménye is a Dekameron formai sajátosságait követi. De a XX. századi magyar alkotások között is találunk olyan elbeszéléseket, melyeket a közös szereplő, hős fűz össze. Ilyen Kosztolányi Dezső **ESTI KORNÉLJA**, vagy Krúdy Gyula **SZINDBÁD-NOVELLÁI**.

Nézz utána Kosztolányi Esti Kornél-novelláinak, és mutasd be őket az alábbi szempontok szerint!

- Mikor élt a szerző?
- Mikor írta az Esti Kornél-novellákat?
- Kicsoda Esti Kornél?
- Hogyan épül fel ez a novellafüzér?
- Miért állítható párhuzamba a Dekameronnal?
-

A feladat megoldásában a következő link segíthet: www.enciklopedia.fazekas.hu

Kosztolányi Dezső a XX. század kiemelkedő lírikusa és epikusa, 1885 és 1936 között élt. A *Nyugat* című irodalmi folyóirat első nemzedékének tagja. Esti Kornél az 1933-ban megjelent kötetének főhőse. A 18 novellát tartalmazó gyűjtemény mindegyik darabjának főhőse Esti Kornél, aki az író alteregója, másik énje. Ő testesíti meg Kosztolányi elfojtott, lázadó és merész, ösztönös énjét.

A 18 novella cselekménye nem kapcsolódik össze, az egyetlen kapocs Esti Kornél alakja. Mindegyik darab főhőse, a cselekmény átélője és alakítója ő lesz. A novella műfaját Boccaccio teremtette meg, Kosztolányi ennek folytatója, ám a műfaj határait kiterjeszti. Nála már a közös hős és nem a kerettörténet kapcsolja össze a novellákat.

2. Olvasd el a *DEKAMERONBÓL* az első nap harmadik novelláját! A novella alatt egy sablont találsz, mely a novellaelemzés főbb lépéseit tartalmazza, melynek segítségével készítsd el Boccaccio művének elemzését!

Novellaelemzés szempontjai	Első nap harmadik novella
Az irodalmi korszak bemutatása, amelyben a mű keletkezett, az adott korszak stílusjegyei a műben	reneszánsz: Itáliában kialakuló művelődéstörténeti korszak, mely a XIV–XVI. század meghatározó stílusa volt. Kedvelt témái a szerelem, a természet, a társadalom bemutatása.
Az alkotó személye	Boccaccio XIV. századi olasz szerző, fő műve a 100 novellát tartalmazó Dekameron.
A mű keletkezési körülményei	A mű a gyűjteményének egy darabja. Ezeket a novellákat a kerettörténet foglalja egységbe. E szerint 10 fiatal a pestisjárvány elől elmenekülve történetek mesélésével múlatja az időt. Naponta 1-1 novellát mesél el mindenki.
A műfaj meghatározása, annak jellemzése	novella: rövid kisepikai műfaj, melynek cselekménye egy szálon fut, sorsfordulatot mutat be. Kevés szereplője van. Jellemzője a csattanós befejezés.
A cím értelmezése	Boccaccio nem adott témajelölő címet. A cím arra utal, hogy melyik napon, hányadik novellaként hangzott el a történet.
A cselekmény szerkezetének vizsgálata: bevezetés, bonyodalom, kibontakozás, tetőpont, megoldás	A mű a klasszikus szerkezeti egységeket tartalmazza. A bevezetőben megismerjük a főbb szereplőket és az alapszituációt. A bonyodalomban Szaladin kérdést intéz Melkizedekhez. A kibontakozásban Melkizedek egy példán keresztül mutatja meg, hogy a szultán által feltett kérdésre nincs

	helyes válasz. Tetőpont: a szultán elfogadja az okos, bölcs választ. Megoldás: az üzletet korrektül lebonyolítják.
Szereplők jellemzése (főhősök és elbeszélő)	elbeszélő: az egyik fiatal leány, Filoména. Főhős: Szaladin, Babilónia szultánja és Melkizedek, gazdag és okos zsidó. Szaladin cselet eszel ki, a furfangos Melkizedek nem esett bele a szultán csapdájába.
A szereplők között lévő konfliktus kibontása	A szultán túl akar járni Melkizedek eszén, és pénzt akar kicsalni tőle. Ám Melkizedek látja a szultán valódi akaratát, ezért okos, bölcs válaszával nem engedi becsapni magát.
Kiemelkedő szimbólum (jelkép) vagy motívum	gyűrű
A mű mondanivalója, tanulsága	a megfontolt, józan, bölcs gondolkodásra törekvés – „az ostobaság gyakorta kiránt egy-egy embert boldog állapotából, és feneketlen nyomorúságba taszítja, akként az okosság a bölcs embert a legnagyobb veszedelmekből is kimenti, és tökéletes biztonságos nyugalomba helyezi“
A mű stílusa (hangnem, nyelvezet)	szórakoztató, gördülékeny, igényes nyelvhasználat jellemzi
A mű hatása későbbi korok alkotóira (műfaj, téma)	A novella műfaja Magyarországon Mikszáthnál, Kosztolányinál, Krúdy Gyulánál is megjelenik. A témát Chaucer dolgozta fel.
A mű rád gyakorolt hatása	A mű tanulságát érdemes megfogadnom. Nem az elhamarkodott döntések, hanem a megfontolt cselekedetek vezetnek eredményre.